

AMFANI DA HOTON BAYANIN MUTANE A MATSAYIN HANYAR GUDANAR DA BINCIKE: DAUKAR DARRUSA DAGA BINCIKE GAME DA TASHIN HANKALI DA SAKE SAMAR DA HAƊIN KAI A JAMHURIYAR AFIRKA TA TSAKIYA

Wannan takardar bayanin na abatar da dabarun gudanarwa domin dubawa waƙanda aka samo daga binciken da aka gudanar domin rahoton RESOLVE Network, "[Fargaba, Tashin Hankali Kariya da Sake Samar da HaƊin Kai: Daukar darrusa daga Labaran Tashin Hankalin Matasa a Jamhuriyar Afirka ta Tsakiya](#)," na Pauline Zerla. Kari a kan fitattun hanyoyin tattara bayanai kamar su hira da tsararriyar tattaunawa cikin tawaga, yayin tattara bayanan wannan rahoton an yi amfani da dabarar ɗaukar hotunan bayanai daga mutanen da suka tsinci kansu cikin damuwa. Amfani da hotunan bayanan mutane—hotunan da ke wakiltar rayuwar mutane tare da nuni ga abubuwan da suka fuskanta a rayuwa— a cikin bincike zai ba da dama ga mutane su yi tunani game da yanayin damuwa da zasu iya shiga ta tsarin mara magana. Lura da alamun dacewar wannan dabarar tattara bayanai a binciken da za a gudanar nan gaba dangane da tashe-tashen hankula da sake samar da haƊin kai da lamarin lafiyar kwakwalwa da fargaba, wannan takardar bayanin ta kawo taƙaitaccen bayani game da dabarun amfani da wannan tsari tare da fatan waƙansu ma za su ɗauki hannu domin yin amfani da ita a matsayin tasu.

Domin Karin bayani, a duba: Zerla, Pauline. [Fargaba, Kiyaye Tashin Hankali da Sake Samar da HaƊin Kai: Daukar darrusa daga Labaran Tashin Hankali na Matasa a Jamhuriyar Afirka ta Tsakiya](#). RESOLVE Network, 2024.

NAZARIN YIWUWAR AMFANI DA DABARAR

Amfani da hotunan bayanan mutane—dabarar da ta samo asali daga Afirka ta Kudu, Amurka ta Kudu, da Caribbean—ya dace sosai wajen tattara bayanai ko gudanar da tsararriyar tattaunawa cikin tawaga da ke mayar da hankali kan halayyar rayuwa da mahalarta taron suka fuskanta. Hotunan bayanan mutane sun fi isar da saƙo yadda ya kamata yayin da mahalartar sun samu damar tattauna hotunan.

Hotunan bayanan mutane na damka akalar tattara bayanai a hannun mahalarta—yana ba su damar bayyana abin da suke da nitsuwar bayyanawa ba tare da takurawa ko takunkumin yanayin gudanar da bincike ba. A aikace, hotunan bayanan mutane na samar da wani tsari na samun bayanai daga mahalarta tare da mayar da hankali kan abubuwan da suka faru da su a rayuwarsu. Ta bin wannan hanyar, yana iya tasiri a kan shirin samar da zaman lafiya da auna mizanin nasarar shiri, wanda ya dace da tsarin shirin samar da zaman lafiya a karkara.

Bayan aikinsa a matsayin hanyar gudanar da bincike, ana iya amfani da hotunan bayanan mutane a matsayin dabarar sanya idanu da auna mizanin nasara, da kuma nazartar lamuran da suka shafi shirin inganta lafiyar kwakwalwa da tallafi a zamantakewa da shirin samar da zaman lafiya.

NAZARIN ALFANUN DABARAR

Wannan tsabin dabarar gudanar da bincike na ba da damar fara tattauna tsauraran tambayoyi waƙanda ke da muhimmanci ga nazarin tashe-tashen hankula. Sannan tana samar da waƙansu hikimomin da masu bincike ba su yi tsammani ba. A CAR, dangantakar da ke tsakanin rasa matsugunai da sake samar da haƊin kai na da yawa. Nasarar amfani da dabarar hotunan bayanan mutane ya danganta ga shirin da aka yi da ɗaukar hannu da kuma aiwatarwa.

Hadakar dabarun gudanar da bincike, kamar wanda aka yi amfani da shi a CAR na ba wa bincike damar nazartar waƙansu yanayin damuwa yayin samar da yanayi mai aminci ta hanyar amfani da hotunan bayanan mutane. Ta hanyar zana abubuwan da suka gabata, wurare, da abubuwan da suka faru, mahalarta na nuna tasirin fargaba da tashin hankali a kan rayuwarsu ta yau da kullum. Wannan na samar da sauyi game da nazartar tasirin damuwar da tashin hankali ya haifar a kan mutane da karkararsu.

Hotunan bayanan mutane na ba da damar tattauna abubuwan da suka wuce da abubuwan da aka gudanar ba tare da gindaya takunkumin lokaci ba. Sau da dama waƙanda suka fuskanci damuwa suna da kalubalen zamantakewa sannan magance waƙannan kalubale ta hanyar mayar da hankali kan abubuwan da suka fuskanta a rayuwa da abubuwan da ke zukatansu a maimakon mayar da hankali kan wani kayyadadden lokaci, yana taimaka wa tsarin. Hotunan bayanan mutane na ba wa masu bincike damar mayar da hankali kan kebantattun labarai na mahalarta sannan damar gudanar da lamarin cikin sigar da ake so na kara karfafa shi.

NAZARIN IYAKOKIN DABARAR

Hotunan bayanan mutane dabara ce mai inganci wajen binciken labaran faidaiƙun mutane, amma duk da haka ba ta kasance mafita sha-kundum ba. A CAR, binciken ya gano cewa, hotunan bayanan mutane ya fi dacewa da waƙansu rukunoni. A misali, dabarar ba ta kasance mai jan hankali ba ga manyan maza, sannan a wasu lokuta, sukan ɗauke ta a matsayin wadda ba ta dace ba. A waƙansu mahalli, al'adun zamantakewa na hana amfani da hotunan bayanan mutum ga waƙansu rukunonin mutane.

Yayin da ya kasance waƙansu al'ummomi sun fi samun damar amfani da hotunan bayanan mutum kamar waƙanda ba su nitsu da yin magana ko rubutu ba, duk da haka tana tattare da nata kalubale. A CAR, waƙansu mahalarta sukan kasance cikin takatsantsan da sha'anin zane yayin da waƙansu kuma suke jin su a takure game da sanya bayanai a kan hotunansu yayin tattaunawar. Ya kamata taron bita game da hotunan bayanan mutane su kasance waƙanda za a iya sauyawa a kowane lukaci sannan masu aminci kasancewar waƙansu mahalarta na iya buƙatar tafiya hutu, tsallake waƙansu sassa, ko su dau tsawon lokaci a waƙansu sassa na musamman.

Ya kamata a fitar da tsari na musamman game da zane-zanen su kansu kafin lokacin tattara bayanai (ko zartarwa) sannan ta hanyar haɗa kai da abokan haɗin gwiwa a cikin al'umma. A waƙansu mahalli, zai fi dacewa a riƙe zane-zanen, a waƙansu lokuta kuwa, zai fi dacewa a mayar da su ga mahalarta ko a raba su ga al'ummomi. Ko ma wace dabara aka ɗauka, lafiyar mahalarta da kasancewarsu cikin aminci da tsaro dole ne su zaman abubuwan da aka fi la'akari da su.

RESOLVE NETWORK

Bincike Mafi Kyau | Tsararrun Matakai | Ingantattun Dokoki Game da Hatsaniyar Ra'ayin Wuce Gona da Iri

www.resolve.net.org | [@resolve.net](https://twitter.com/resolve.net)

Ra'ayoyin da aka bayyana a cikin wannan rubutu na marubutan ne. Ba dole ne su wakilci ra'ayoyin RESOLVE Network ba, ko abokan haɗin guiwar da aka ambata waƙanda suka taimakawa wajen wallafa wannan rubutu, ko Hukumar Zaman Lafiya ta Amurka, ko duk wata hukuma ta gwamnatin Amurka.

RESOLVE na karƙashin Hukumar Zaman Lafiya ta Amurka, tana ɗorawa a kan aikin Hukumar wanda ta shafi tsawon shekara goma tana yi, wanda ya shafi aiki tukuru ga yankunan da tashe-tashen hankula suka shafa.

RESOLVE na amfani da wannan dama wajen godiya ga Sashen Afirka na Hukumar Raya Kasa da Kasa ta Amurka (USAID) dangane da gudummawarta ga wannan rahoto da kuma Nazarin RESOLVE na Binciken Ɗaukar Darrusa Daga Hanyoyin Samar da Zaman Lafiya.